

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره^۱» ویژه دوره‌های دستیاران پزشک خانواده

اطلاعات کلی دوره:

نام بخش/ گروه: زنان
نام بیمارستان/ مرکز بالینی: مرکز آموزشی درمانی ضیائیان
مسئول آموزش: دکتر بندریان
اعضای هیأت علمی: دکتر عشقی نژاد- دکتر فاضل- دکتر مرادپناه- دکتر طاوولی- دکتر بندریان
سایر همکاران درمانی: -
دوره دستیار: پزشک خانواده
طول دوره: ۱ ماه

1. Course Plan

۲. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هریک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی ۹۰ به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#>، قابل دسترس می‌باشند.

مرور اجلی / توصیف کلی دوره (انتظار می رود مسئول برنامه، ضمن ارائه توضیحاتی کلی، دوره را در قالب یک یادو

بند، توصیف کند):

بیماری های زنان و زایمان یکی از اورژانسهای مهم جامعه زنان در اغلب کشورها و از جمله کشور ما می باشند و بیماران زنانومامایی گروه عمده ای از مراجعه کنندگان به پزشکان خانواده را در درمانگاههای سرپایی و یا اورژانس های بیمارستانی شامل می شوند و داشتن توانایی برخورد و درمان این بیماران برای تمام پزشکان ضروری می باشد. کسب این توانایی در مورد نحوه برخورد، تشخیص و درمان کلیه بیماری های زنان و زایمان در طی چند هفته غیر ممکن است اما می توان با رویکرد کلی به بیماران زنان ومامایی آشنا شد و موارد شایع و مهمی که آگاهی به آنها از یک پزشک عمومی مورد انتظار است را فرا گرفت. این کتابچه به شما کمک می کند تا نسبت به مواردی که در پایان دوره از شما انتظار می رود آنها را فرا گرفته باشید، آگاه شوید

پیادهای یادگیری مورد انتظار^۱

الف- در حیطه دانش باسستی بتوانند:

۱. رویکرد (approach) به تظاهرات بالینی شایع زیر را بیان کنید و در محیط بالینی نشان دهید:

- حاملگی و مراقبت قبل از تولد
- خونریزی واژینال در بارداری
- اختلالات قاعدگی
- تجاوز جنسی و بهداشت جنسی
- درد زایمان خونریزی غیر طبیعی واژن
- ترشح واژینال
- تنظیم خانواده
- یائسگی

2. علائم، نشانه ها، اصول تشخیص و اصول کلی درمان بیماری های زیر را بیان نمایید:

الف- بخش بستری:

۱. پره اکلامپسی
۲. دیابت بارداری
۳. بیماریهای داخلی در بارداری
۴. ویار شدید در بارداری
۵. تهدید به سقط
۶. سقط ناقص
۷. کورتاژ تشخیصی
۸. کیست تخمدان
۹. میوم رحمی
۱۰. بزولایس ارگانهای لگنی

۳. با مفاهیم کلی پروسیجرهای زنان و زایمان آشنا شوید :

۱. انجام پاپ اسمیر
۲. نمونه گیری مرطوب واژینال
۳. انجام تست ادراری بارداری

۴. با مهارت های بالینی لازم در حوزه زنان و زایمان آشنا شوید

- اداره زایمان طبیعی
- انجام ایندکشن و کنترل انقباضات و حرکات جنین
- مانور کنترل خونریزی پس از زایمان
- تخلیه سقط ناقص با پنس جفت

در حیطه مهارت بایستی توانمندی های کافی را در زمینه های زیر نشان دهید:

- ۱) ایجاد ارتباط مناسب با بیمار و اطرافیان وی و ارائه آموزش های لازم به آنها
- ۲) اخذ شرح حال کامل از بیمار و ثبت آن در پرونده پزشکی
- ۳) ثبت سیر پیشرفت بیماری بر مبنای الگوی SOAP در پرونده بیمار
- ۴) آشنایی با اصول نگارش خلاصه پرونده بیمار
- ۵) آشنایی با نحوه سخنرانی و انجام سخنرانی کوتاه (به مدت ۱۰ دقیقه) در جمع همکاران
- ۶) انجام معاینه بالینی کامل و ثبت آن در پرونده پزشکی. به طور خاص از شما انتظار می رود در پایان دوره بر معاینات زنان و زایمان زیر مسلط باشید:

- معاینه خانم باردار
- معاینه فیزیکی در سقط ناقص
- معاینه شکم و لگن در درد حاد لگن
- معاینه واژینال در ترشح و عفونت واژینال

در حیطه نگرش و رفتار حرفه ای بایستی توانمندی های کافی را در زمینه های زیر نشان دهید:

- برخورد همراه با احترام در رفتار و گفتار با بیماران، پرسنل و افراد همگروه

- داشتن صداقت در گفتار و نوشتار در ارتباط با بیمار، سایر پزشکان و اعضای تیم درمانی
- اهمیت دادن به بیمار، صرف زمان کافی برای گوش دادن به نگرانی های ایشان، و وجود همدلی با او در تمامی تعاملات
- رعایت مرزها و حریم های تعریف شده در روابط پزشک و بیمار
- انجام معاینات حساس بیمار غیرهمجنس توسط همکارهمجنس با بیمار یا در حضور پرسنل همجنس با بیمار یا در حضور همراه بیمار
- رعایت اصل رازداری بیمار در محیط های بالینی، اجتماعی و الکترونیک
- معرفی خود به بیمار و توضیح درباره نوع مداخله (شرح حال، معاینه یا پروسیجر) و اخذ رضایت از بیمار قبل از شروع
- در دسترس بودن در ساعات مکلفی حضور در بیمارستان
- مسئولیت پذیری و انجام وظایف محوله به شکل کامل و دقیق
- وقت شناسی و نداشتن تاخیر
- رعایت پوشش حرفه ای مناسب
- نصب کارت شناسایی روی لباس در محل قابل دید برای دیگران

در حیطه مراقبت از بیمار باستانی توانمندی های کافی را در زمینه های زیر نشان دهید:

- اخذ و ثبت شرح حال بیمار جدیدی که مسئولیت ایشان به شما سپرده شده با توالی سازمان یافته و منطقی در پرونده ایشان (حتی اگر از قبل در پرونده شرح حال یا نوت وجود داشته باشد)
- انجام معاینه کامل بالینی از بیمار جدیدی که مسئولیت ایشان به شما سپرده شده و ثبت یافته های معاینه با توالی سازمان یافته و منطقی در پرونده ایشان (حتی اگر از قبل یافته های معاینه بالینی در پرونده ثبت شده باشد)
- ثبت روزانه سیر بیماری بر مبنای الگوی SOAP در پرونده بیمار و بیان تغییرات سیر در راند بالینی
- معرفی بیماری که مسئولیت ایشان را بر عهده دارید در راند و پیگیری اقدامات خواسته شده برای بیمار
- شستن دست ها قبل از تماس با بیمار و رعایت اصول اولیه بهداشتی در تعامل با بیمار
- انداختن اجسام تیز و برنده از جمله سوزن در safety box پس از اتمام پروسیجر و رها نکردن آنها بر بالین بیمار

اهم فعالیت های یاددهی - یادگیری متأخر با هر یک از سپاه های یادگیری:

فعالیت های یاددهی:

- برگزاری کلاس های تئوری با ارجحیت آموزش مبتنی بر مساله، کلاس وارونه و آموزش الکترونیکی
- آموزش بالینی در قالب آموزش بر بالین بیمار (راند و درمانگاه)
- آموزش در گروه های کوچک (بویژه به صورت مجازی)

فعالیت های یادگیری:

- حضور به موقع و مشارکت فعال در برنامه های آموزشی
- ارزیابی بیماران بستری در بخش\مراجعه کننده به درمانگاه با گرفتن شرح حال مناسب و انجام معاینه فیزیکی، زیر نظر استاد مربوطه و ثبت آن در پرونده بیماران
- مشارکت در تصمیم گیری برای تعیین برنامه درمانی و مراقبتی
- پیگیری اقدامات تشخیصی و درمانی بیماران بستری همراه با توجه به سیر آنها و ثبت در پرونده بیماران

- ارائه کنفرانس درباره یکی از چالش های تشخیصی یا درمانی بیماران

وظایف و مسؤلیت های کارآموزان / کارورزان / دستیاری:

در روتیشن زنان ، دستیاران پزشک خانواده به مدت ۱ ماه در بخش زنان حضور دارند که شامل حضور فعال در گزارش صبحگاهی، کنفرانس هفتگی بیمارستان، ژورنال کلاب، درمانگاه آموزشی روزانه، ویزیت بیماران بستری بخش زنان و مامایی و بخش پست پارتوم و اتاق عمل تحت نظارت استاد مسئول است.

در هر ماه هر دستیار ۳ کشیک ۲۴ ساعته خواهد داشت که با راهنمایی های استاد آنکال مسئول، وظیفه بستری و درمان بیماران اورژانس و ویزیت بیماران بستری بخش شده در هر کشیک را به عهده دارد.

وظایف و مسؤلیت های دستیاران پزشکی خانواده:

- (۱) حفظ و رعایت شئون اخلاقی و حرفه ای مطابق مصوبات بیمارستان
- (۲) رعایت مقررات بخش زنان طبق اصول ارائه شده توسط رئیس بخش
- (۳) پوشیدن روپوش سفید و همراه داشتن روپوش سبز برای اتاق عمل
- (۴) نصب کارت شناسایی حاوی مشخصات به روپوش
- (۵) عدم استفاده از تلفن همراه در بخش جراحی زنان و اتاق زایمان
- (۶) حسن رابطه با اساتید ، پرستاران بخش و رعایت حقوق گیرندگان خدمت
- (۷) داشتن استتوسکوپ (همواره) در بخش و درمانگاه
- (۸) ارائه برنامه با ذکر نام و سایت در اولین روز بخش به رئیس بخش (با هماهنگی معاونت گروه آموزشی)

اقدامات تشخیصی و درمانی :

- (۱) گرفتن شرح حال بیماران بستری در بخش جراحی زنان و اتاق زایمان و الصاق آن به پرونده بیمار
- (۲) اخذ شرح حال از بیماران اورژانس زایمان و اطلاع به اتند مستقیم
- (۳) گرفتن شرح حال از بیماران درمانگاه زنان و اطلاع به اتند درمانگاه
- (۴) انجام معاینه بالینی در حضور اتند مربوطه و یا همراه بیمار و یا پرستار و مامای بخش در درمانگاه ، اورژانس زنان (اتاق زایمان) ، بخش
- (۵) گذاشتن یادداشت پیشرفت مهالجات در تمام بیماران اتاق زایمان و بخش جراحی و پست پارتوم روزانه
- (۶) پیگیری آزمایشات بیمار و ثبت آن در برگه پیشرفت معالجات (سیر بیماری)
- (۷) ویزیت و گذاشتن دستورات زیر نظر پزشک معالج
- (۸) نوشتن یادداشت های on & off service note در بخش اورژانس زایمان
- (۹) نوشتن خلاصه پرونده زیر نظر اتند مربوطه و یا پزشک معالج

- ۱۰) نوشتن برگه درخواست مشاوره و اطلاع به پزشک معالج
- ۱۱) حضور دائم در بخش اورژانس زایمان (بلوک زایمان) و در صورت ترک اطلاع به پزشک مقیم
- ۱۲) حضور بر سر بالین بیماران در حال زایمان و انجام زایمان در صورت صلاحدید اتند مربوطه با نظارت مستقیم اتند مقیم
- ۱۳) حضور در بیمارستان از ساعت ۷/۳۰ صبح لغایت ۱۴
- ۱۴) در صورت درخواست مرخصی ۴۸ ساعت قبل با مسئول آموزش بیمارستان و استاد مربوطه در سایت روز مرخصی هماهنگی به عمل آمده و در نهایت امضاء رئیس بخش زنان
- ۱۵) در صورت درخواست مرخصی به صورت اورژانسی با تماس تلفنی به مسئول آموزش بیمارستان اطلاع رسانی شود.
- ۱۶) حضور در گزارش صبحگاهی شنبه ها (پزشک خانواده) ، دوشنبه ها و چهارشنبه ها(کنفرانس و ژورنال کلاب ها) و بقیه روزهای تعیین شده در گروه زنان
- ۱۷) آموزش و همراهی با کارآموز در گرفتن شرح حال و گذاشتن note سیر بیماری
- ۱۸) حضور فعال بر سر راند و ویزیت بیماران بخش زنان و اتاق زایمان
- ۱۹) ارائه مقالات در ژورنال کلاب های بیمارستانی طی هماهنگی با اتند مربوطه
- ۲۰) ارائه کنفرانس علمی با حضور اتند و کارورزان و کارآموزان
- ۲۱) به همراه داشتن مهر انترنی و ممهور کردن note های سیر بیماری و دستورات
- ۲۲) در صورت ثبت دستورات پزشکی بعد از مهر توسط انترن ، با ممهور کردن اتند مربوطه دستورات تایید شده و لازم الاجرا می گردد.

وظایف در کشیک:

- ۱) ارائه برنامه کشیک در روز نخست بخش و تایید آن توسط مسئول محترم آموزش انترنی
- ۲) حضور در اتاق زایمان به صورت دائم و در صورت ترک اطلاع به اتند و مامای مسئول بخش زایمان در همان شیفت کاری
- ۳) گرفتن شرح حال از بیماران اورژانس و ارائه آن به اتند مقیم
- ۴) حضور بر بالین بیماران زایمانی و انجام زایمان در حضور استاد مربوطه
- ۵) حضور بر بالین بیمار بدحال (در بخش جراحی و اتاق زایمان)
- ۶) انجام هرگونه procedure اعم از (آمنیوتومی ، گذاشتن سوند فولی در سرویکس و یا لیزوپروستول ، کوراژ و ...) در حضور اتند مقیم مربوطه
- ۷) حضور در اتاق عمل در صورت صلاحدید پزشک مقیم
- ۸) ارائه شرح حال بیمار در گزارش صبحگاهی فردای بعد از کشیک
- ۹) نوشتن خلاصه پرونده بیماران ترخیص شده از بخش زنان و پست پارتوم که به تایید استاد مربوطه رسیده باشد.

در نهایت ارزیابی دستیاران محترم به صورت کیفی و کمی توسط تمامی اساتید انجام می گیرد.

نحوه ارزیابی دستیاران:
ارزیابی تکوینی: **formative** :

در طول دوره توسط ارزیابی عملکرد در محیط کار و ارائه فیدبک و هم چنین بررسی لاگ بوک صورت می گیرد.

ارزیابی تراکمی یا پایانی:

ارزیابی پایان دوره شامل آزمون کتبی و ارزیابی عملکرد بالینی با استفاده از فرم های **Mini CEX** صورت می گیرد.
نحوه محاسبه نمره کل : دو سوم نمره بر اساس ارزیابی حین دوره و یک سوم نمره بر اساس آزمون پایان دوره محاسبه می شود.

منابع یادگیری:

Robert E Rakel. Text Book of Family Medicine/9th edition

UP to DATE --- تیلور

برنامه زمان بندی هفتگی:

روز	9-8	۹-۱۲	۱۳-۱۴
شنبه	گزارش صبحگاهی مجازی پزشکی خانواده	درمانگاه	راند زایشگاه یا بخش
یکشنبه	گزارش صبحگاهی	درمانگاه	راند زایشگاه یا بخش
دوشنبه	ژورنال کلاب حضوری بیمارستان	درمانگاه	راند زایشگاه یا بخش
سه شنبه	راند زایشگاه یا بخش	درمانگاه	راند زایشگاه یا بخش
چهارشنبه	کنفرانس مجازس	درمانگاه	راند زایشگاه یا بخش
پنج شنبه	راند زایشگاه یا بخش	راند زایشگاه یا بخش	راند زایشگاه یا بخش

